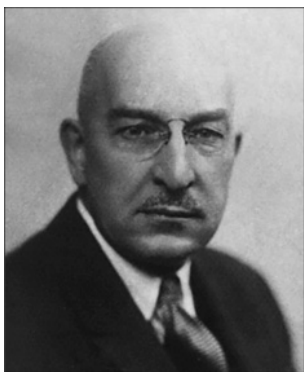

П. П. Ротач, О. П. Ротач

О'Рурк Олександр Миколайович

О'РУРК Олександр Миколайович (псевд. і крипт.: А. Н. О. Р., А. Круро, А. Н. Орурков, Олег Русанин; 05. 06. 1883, с. Малютинці Пирятин. пов. Полтав. губ., нині Лубен. р-ну Полтав. обл. – 23. 02. 1942, Ленінград, нині С.-Петербург) – фахівець у галузі залізничного транспорту, прозаїк. Син М. О'Рурка. Доктор технічних наук (1939), професор (1924). Член Всерос. СП (1924). Навч. 1894–1900 у Київ. кадет. та Пажес. (С.-Петербург) корпусів, закін. С.-Петербур. інститут інж. шляхів сполучення (1907). У 1906 два семестри слухав лекції в Шарлоттенбур. політех. інституті (Німеччина). Від 1907 працював на Моск.–Віндаво–Рибін. та Пд. залізницях; від 1914 – у Міністерстві шляхів сполучення; від 1917 – у Воронеж. окрузі шляхів сполучення (РФ), викладав у місц. залізнич. політехікумі; від 1919 – у Москві: керуючий справами Вищої ради із перевезень при РНК РРФСР; від 1922 – 1-й заст. нач. Петрогр. округу шляхів сполучення (нині С.-Петербург) та ст. інспектор Пн.-Зх. рай. комітету (1923–30). Водночас від 1924 викладав у Ленінгр. інституті інж. залізнич. транспорту (від 1936 – у складі індустр. інституту), де 1929–33 завідував музеєм залізнич. транспорту, 1933 створив і очолив єдину в СРСР каф. експлуатації пром. транспорту. Автор наук. праць з експлуатації залізниць. Опублікував низку курсів лекцій, співавтор «Краткой энциклопедии железнодорожного дела» (Петроград, 1923), видав «Таблицы умножения» (Москва, 1955). Уклав «Краткий путеводитель по Музею при Ленинградском институте инженеров путей сообщения» (Ленинград, 1931). За ред. О. вийшли фундам. колективні праці «Железнодорожная энциклопедия» та «Справочник железнодорожника» (з передмовою О.; обидві – Москва; Ленінград, 1926). Здійснював також літ. та видавн. діяльність. Ще перебуваючи в Пажес. корпусі видав «Альманах» (С.-Петербург, 1900), в якому вмістив під псевд. А. Круро оповідання «Обрывки воспоминаний». Автор зб. «Рассказы» (т. 1, С.-Петербург, 1908), куди ввійшли оповідання «Омут», «В деревне», «У пристани», «Под

церковным куполом», «Цирцея», «Мгла», «Третий». Пізніше під псевд. Олег Русанин вийшли зб. оповідань «У стальной ленте», роман «Угар» (обидва – Воронеж, 1918), зб. «Рассказы» в альманасі «Стожары» (кн. 2–3, Петроград, 1923; оповідання «Белая вила», «Ночною порою», «Час», «Месть» та ін.). Автор зб. оповідань про Ялту «Крымские эскизы» (1924) та нарисів «Страницы истории техники» (1934, співавт.; обидва – Ленінград). Твори друкував у г. «Южный край» (Харків, 1911–13) та ін. газетах, воронез. ж. «Волны» (1918–19), «Свободный труд» (1919). Переклав з англ. мови спогади батька. Його «Воспоминания старого путейца» не були закін. (частково опубл. І. Орурком). Помер від хвороби під час блокади Ленінграда.

Основні праці

Каким должен быть заведывающий (начальник) станции. Москва, 1919; 1922; Как улучшить работу всякого предприятия путем НОТ. Москва; Ленинград, 1924; Работы на опытном участке Москва–Ростов Северных железных дорог. Москва, 1924; Опыт графического расчета больших узловых и других станций. Москва, 1924; Железнодорожное дело и применение в нем методов НОТ. Москва; Ленинград, 1925; Опытные участки на железных дорогах: (Как организовать на железной дороге опытный участок). Москва, 1925; Техническая и коммерческая эксплуатация железных дорог. Москва, 1927; Памятка составителя поездов. Москва; Ленинград, 1927; Памятка сцепщика вагонов и составителя поездов. Москва, 1929; Москва; Ленинград, 1932 (співавт.); Использование линий перегонов и подвижного состава. Ленинград, 1931; Безопасность движения. Ленинград, 1932; Перестройка работы на промышленном железнодорожном транспорте. Ленинград, 1938.

Рекомендована література

1. Орурк И. А. Профессор А. Н. О'Рурк: Личные воспоминания. Обучение в ин-те, служеб., науч. и пед. деятельность на транспорте. С.-Петербург, 1995;
2. Сахаров И. Полтавские ирландцы графы О'Рурки: К вопросу об этническом составе дворянства Украины // Генеалогія: Зб. наук. пр. К., 2013. Вип. 1;
3. Ротач П. П., Ротач О. П. Полтавщина літературна: Енциклопед. біобібліогр. слов. Кн. 2. П., 2020.

Бібліографічний опис:

О'Рурк Олександр Миколайович / П. П. Ротач, О. П. Ротач // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75950>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).